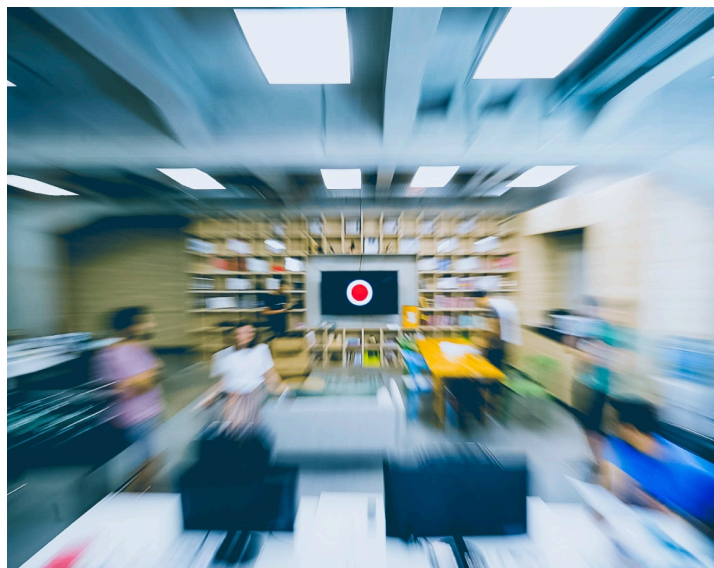




Cuprins	3	Cinci ani de Recorder. Raport în fața cititorilor
	5	Istoricul proiectului și modul de organizare
	7	Timeline 2017—2022
	10	Sursele de finanțare
	11	Veniturile și cheltuielile Asociației Recorder Community în anul 2021
	12	2021 – cel mai bun an
	13	Politica editorială
	14	Comunitățile Recorder
	18	Superlativele Recorder
	19	Susținătorii Recorder

Cinci ani de Recorder. Raport în fața cititorilor

Jurnalism onest, făcut cu pasiune și pus în serviciul public. Aceasta este deviza în numele căreia, în anul 2017, ne-am propus să construim de la zero o redacție de presă independentă. Astăzi, adică cinci ani mai târziu, suntem într-un scenariu mai fericit decât ne-am imaginat la început: cu o echipă formată din 14 oameni, finanțată din surse curate și transparente și cu bugetul asigurat pe un an în avans.



Am ajuns până aici împinși de la spate de energia și mai ales de susținerea financiară a publicului nostru, a tuturor oamenilor care au crezut și cred în importanța jurnalismului de calitate. Ne-am străduit să răsplătim această încredere copleșitoare prin conținutul editorial pe care l-am produs și printr-o transparență totală față de cei care ne urmăresc.

Într-o perioadă în care cea mai mare parte a presei din România încasează bani direct de la partidele politice, transparența a devenit o condiție esențială pentru ca o redacție de presă să rămână credibilă.

Aceste rapoarte pe care le facem în fiecare an au rolul de a comunica public sursele de finanțare ale redacției Recorder și modul de organizare din spatele ei.

Istoricul proiectului și modul de organizare

Proiectul Recorder nu este rezultatul unui plan care a funcționat impecabil și nici n-ar fi avut cum să fie așa. Jurnalismul traversează o epocă de căutare, în care redacțiile din toată lumea încearcă să-și redefinească organizarea și modelul de finanțare. Și Recorder a trecut, în acești cinci ani, printr-o serie de schimbări influențate de conjuncturi, dar și de feedback-ul pe care l-am primit de la public.

Proiectul a avut patru fondatori, care și-au pus la bătaie priceperea și experiența pe care o aveau în jurnalism și în managementul de presă: Cristian Delcea, Mihai Voinea, Răzvan Ionescu, Andrei Crăciun. În acel moment (2017), perspectiva de a finanța o redacție cu bani veniți direct de la cititori părea mai degrabă o utopie. Așa că planul inițial a fost crearea unei publicații deținută de un SRL (Harfa Online Publishing) care urma să se finanțeze din contracte de publicitate. Am căutat și un finanțator care urma să susțină financiar proiectul, însă această variantă nu s-a mai concretizat.

După câteva reportaje video postate pe contul de Facebook și o reacție peste așteptări venită din partea publicului, în iulie 2017 am hotărât să lansăm proiectul pe cont propriu, finanțând singuri startul și adaptând modelul de finanțare gândit inițial: pe lângă contracte de publicitate, Recorder a cerut și susținerea financiară a publicului, anunțând că va accepta donații de la cititori.

Pentru a putea încasa aceste donații, în lunile următoare am fost nevoiți să înființăm o organizație non-profit: Asociația Recorder Community. Astfel, Asociația Recorder Community a început să dezvolte proiecte jurnalistice de interes public, finanțate din donațiile publicului, într-un acord de parteneriat cu Harfa Online Publishing SRL.

Ajunși în acest scenariu, ni s-a părut necesar să introducem în actul constitutiv al firmei o clauză care prevede că acționarii nu pot încasa dividende, pentru a întări promisiunile făcute în fața publicului: că toate veniturile excedentare generate de proiectul Recorder vor fi reinvestite în jurnalism și că nu există patroni care urmăresc să facă profit.

Istoricul proiectului și modul de organizare

Acest model hibrid a funcționat foarte bine și Recorder a început să genereze venituri încă din primele luni. A fost un mix între donații venite de la cititorii care ne-au apreciat munca și contracte de publicitate de tip conținut sponsorizat, adică povești bine documentate jurnalistic, susținute financiar de companii sau ONG-uri care nu influențau în niciun fel politica editorială.

Aceste venituri ne-au permis să mărim echipa și să producem mai mult conținut. Pe lângă reportaje, interviuri și investigații scrise, am început să producem documentare și investigații video, care au avut un impact tot mai mare și au crescut numărul donatorilor. Dacă la începutul proiectului balanța veniturilor care susțineau redacția era 80% publicitate și 20% donații de la cititori, acest raport a început ușor-ușor să se inverseze.

La finalul anului 2020, după trei ani de la lansare, am constatat că publicul ne împinge spre un model de finanțare bazat în cea mai mare măsură pe donații venite direct de la cititori, așa că am fost puși în fața unei decizii importante: am hotărât că viitorul Recorder este acela de organizație non-profit și am început să transferăm toate operațiunile proiectului către Asociația Recorder Community.

În acest moment, firma cu care a început inițial povestea Recorder (Harfa Online Publishing) nu mai deține decât marca și domeniul de internet și, cu ajutorul unui avocat, căutăm cea mai bună soluție pentru a pune aceste active la dispoziția asociației.

-
- Asociația Recorder Community, singura entitate care administrează de acum înainte proiectul Recorder, este o organizație non-profit, administrată de un Consiliu Director format din trei membri: Cristian Delcea, Mihai Voinea și Răzvan Ionescu.
 - Răzvan Ionescu coordonează partea non-editorială, din poziția de publisher, iar Cristian Delcea și Mihai Voinea coordonează redacția, adică zona editorială, împărțind poziția de redactor-șef.

2017

20	ianuarie	prima ședință a echipei de proiect, la un mall din București.
15	mai	lansarea paginii de Facebook și primul material Recorder, distribuit pe Facebook o dată cu anunțul public despre proiect: • Link
		
Reportaj la Brăul Maicii Domnului, Catedrala din Voluntari. Cristian Delcea filmează primele cadre care au apărut cu sigla Recorder		
19	mai	este înregistrată societatea Harfa Online Publishing SRL, care urmează să fie proprietar și editor al site-ului Recorder.ro.
12	iulie	lansarea oficială a site-ului Recorder.ro. Povestea video cu care s-a deschis site-ul Recorder în dimineața acelei zile: • Link
24	iulie	primul material video care sparge bariera milionului de vizualizări pe Youtube: • Link
15	septembrie	primul nou angajat Recorder care se alătură celor 4 fondatori.
29	septembrie	ia ființă, prin hotărârea Judecătoriei Sectorului 3, Asociația Recorder Community, care dezvoltă proiecte jurnalistice de interes public, finanțate din donațiile publicului, într-un acord de parteneriat cu Harfa Online Publishing SRL.
12	octombrie	primul raport către cititori și donatori, la 3 luni de la lansare, cu detalii despre destinația celor 4000 de euro strânși din donații până în acel moment.

2018

22	ianuarie	al doilea raport către cititori și donatori, la 6 luni de la lansare, cu detalii despre destinația celor 13.400 de euro care s-au mai adunat din donații între timp. Echipa Recorder numără deja 7 oameni.
1	aprilie	primii 100.000 de Followers pe Facebook.
9	august	primul documentar Recorder, un film de 40 de minute despre cel mai dureros fenomen cu care se confruntă România de astăzi, plecarea din țară a unei generații: • Link

2019

19	februarie	primul documentar de investigație produs de Recorder: • Link
21	decembrie	lansarea documentarului "30 de ani de democrație", un film de 3 ore, care a depășit toate recordurile de audiență și engagement. A adunat până azi peste 8 milioane de vizualizări pe YouTube: • Link



„30 de ani de democrație”, un documentar Recorder care cuprinde istoria recentă a României.

2020

20	februarie	Anca Simina lansează proiectul "On the Recorder" – un podcast produs de Recorder. Acest serial săptămânal devine rapid cel mai important podcast pe teme de actualitate în România.
26	martie	recordul de audiență în site-ul Recorder, un milion de afișări în numai câteva zile, pentru un material text, povestea unei achiziții de măști la începutul Pandemiei Covid: • Link
14	mai	Recorder anunță public ca nu se înscrie pe lista publicațiilor care solicită bani de la Guvern ca ajutor de stat pentru a depăși criza generată de pandemia de Covid 19. Recorder nu a încasat niciun ban pentru publicitate de la statul român sau de la partide politice de la înființare și până în prezent.

2021

-
- 1 aprilie Asociația Recorder Community preia operarea site-ului Recorder, printr-un contract de licențiere a mărcii, de la Harfa Online Publishing SRL, proprietarul mărcii și al domeniului de internet Recorder.ro.
-
- 12 octombrie lansarea investigației video „Clanul Marelui Alb”, prima producție jurnalistică din România care ajunge pe primul loc în Youtube Trending (topul celor mai urmărite materiale din Youtube-ul românesc):
- [Link](#)



„Clanul Marelui Alb”, o incursiune jurnalistică în afacerile cu bani publici ale Bisericii Ortodoxe Române.

2022

-
- 25 februarie La scurt timp după invazia trupelor rusești în Ucraina, Recorder trimite o echipă de jurnaliști la Kiev, pentru a relata din prima linie a războiului.

Transparența financiară a fost unul dintre principiile pe care le-am promis încă din prima zi a proiectului Recorder.

Am anunțat periodic volumul și sursa donațiilor intrate în conturile asociației și felul în care acești bani au fost cheltuiți. De asemenea, toate materialele care au beneficiat de finanțări din partea unor companii au fost marcate ca atare, așa că oricine a putut vedea de unde vin banii intrați în conturile firmei Harfa Online Publishing, care a administrat, în primii ani, contractele noastre de publicitate.

În pagina următoare puteți vedea o radiografie a veniturilor și a cheltuielilor pe care Asociația Recorder Community le-a avut în anul precedent. Lor li se adaugă un mic procent de venituri (60.000 de euro) și cheltuieli (45.000 de euro) derulate pe firma Harfa Online Publishing. 2021 a fost ultimul an în care au mai existat câteva operațiuni derulate pe firmă, pentru că din 2022 toate veniturile și cheltuielile Recorder sunt operate pe asociație.

În luna iulie a fiecărui an vom publica veniturile și cheltuielile Asociației Recorder Community pe anul precedent, însoțite de bilanțul contabil.

Veniturile și cheltuielile Asociației Recorder Community în anul 2021

Venituri

Donații persoane fizice	BrainTree PayPal Cont Direct Patreon Youtube	421.447	€
Donații persoane fizice 3,5%	prin redirectionarea impozitului pe venit	84.879	€
Sponsorizări firme 20%	prin redirectionarea impozitului pe profit sau pe venit	142.218	€
Venituri advertising	display Youtube podcast	61.661	€
Venituri advertising din conținut sponsorizat		36.900	€
Venituri granturi	Comisia Europeană Google	24.571	€
		771.676	€

Cheltuieli

Cheltuieli redacție	personal drepturi de autor colaboratori	210.335	€
Alte cheltuieli editoriale	deplasări agenții copyright telefoane etc	24.501	€
Cheltuieli promovare		3.569	€
Cheltuieli tehnice	dezvoltare softuri echipamente	18.611	€
Cheltuieli administrative		18.923	€
Cheltuieli publishing	cu echipa non-editorială	31.369	€
Alte cheltuieli	licență marcă amortizări comisioane bancare	61.039	€
		368.347	€

Anul 2021 a fost cel mai bun din istoria redacției Recorder, atât ca audiență, cât și ca rezultate financiare.

Materialele pe care le-am produs au ajuns la un număr foarte mare de oameni și pe unii dintre ei i-am convins că munca noastră merită susținută.

Grație acestor rezultate, ne-am permis să facem pași importanți spre ceea ce noi credem că reprezintă normalitatea în care trebuie să funcționeze o redacție independentă: am închiriat un spațiu mai mare în care ne-am amenajat o redacție, după ce vreme de patru ani am funcționat într-un spațiu de co-working împărțit cu freelanceri din diverse domenii; ne-am cumpărat echipamente video mai bune; ne-am amenajat un mic studio pentru a putea înregistra podcasturi și interviuri video; am mărit fondul de salarii pentru a ține pasul cu inflația, dar și cu nivelul de salarii din presa mainstream. Redacțiile de presă alternativă, finanțate din surse curate și transparente, trebuie să devină un loc în care tot mai mulți jurnaliști buni să-și dorească să lucreze, iar pentru asta e nevoie și de un nivel decent al salariilor.

Nu în ultimul rând, ne-am permis să creăm un fond de reziliență de 500.000 de euro, care reprezintă bugetul proiectului Recorder pe aproape un an. Considerăm că acest privilegiu, de a avea bugetul asigurat pe un an în avans, ne întărește libertatea editorială și ne face mai puțin vulnerabili în fața unei perioade de recesiune financiară care ar putea pune proiectul în pericol. Recorder nu trebuie să fie un succes de moment, ci o instituție solidă, care să reziste în timp și care să contribuie la o societate mai bună.

Munca reporterilor Recorder a fost recunoscută și recompensată an de an cu premii oferite de mai multe organizații, precum Fundația Friends for Friends (Premiile Su-perscrieri), Rațiu Democracy Center, Societatea Timișoara



Așa cum s-a întâmplat cu modelul de finanțare și de organizare administrativă, și politica editorială a proiectului Recorder a trecut, în acești ani, prin mai multe etape. Am început cu un model în care încercam să publicăm cât mai des, pentru că un proiect nou are nevoie de conținut pentru a se impune pe piață. Ne axam în special pe interviuri, reportaje sociale și reportaje de eveniment, care nu necesitau un timp foarte îndelungat de documentare și de postproducție.

Apoi am început să producem documentare și investigații video din ce în ce mai complexe și am constatat că oamenii ne încurajează să prioritizăm acest tip de conținut. Că înțeleg munca din spatele unor astfel de producții și că sunt dispuși să le susțină financiar. Că apreciază mai mult calitatea decât cantitatea. Așa că am început să ne luăm ținte cât mai înalte și să atacăm subiecte la care am fost nevoiți să muncim cu lunile.

Rezultatele au fost extraordinare: documentarele și investigațiile noastre au atins milioane de vizualizări, au creat dezbateri publice și au scos la lumină fenomene infracționale și neguri grave de la vârful statului român. Documentarul „30 de ani de democrație” (8 milioane de vizualizări), seria de investigații video despre tăierile ilegale din pădurile României (peste 5 milioane de vizualizări) și investigația video „Clanul Marelui Alb” (3,6 milioane de vizualizări) sunt doar câteva exemple.

Totodată, am încercat să rămânem conectați și la marile evenimente de pe agenda publică, cum ar fi pandemia de COVID-19 sau războiul din Ucraina. Am realizat reportaje în secțiile ATI și am trimis o echipă de jurnaliști la Kiev, imediat după izbucnirea războiului.

Această politică editorială, în care am mizat în special pe materiale complexe, are însă și părțile ei dificile. În ultimii doi ani, investigațiile pe care le-am publicat ne-au adus două procese în instanță, unde ni s-a solicitat să ștergem materialele și să achităm daune morale celor pe care i-am vizat cu articolele noastre. Unul din cele două procese a fost câștigat prin decizie definitivă, al doilea în primele două instanțe, iar reclamanții mai are o cale de atac. Cu acest prilej, îi mulțumim avocatului Diana Hatneanu, cea care ne-a reprezentat în instanță.

Audiența și impactul pe care îl au materialele noastre ne entuziasmează, dar în același timp ridică tot mai sus așteptările și pun pe umerii echipei o presiune uriașă. Suntem căutați la redacție de oameni din toate colțurile țării și primim sute de mailuri în fiecare lună. Ni se solicită să rezolvăm abuzurile comise de instituțiile statului, să anchetăm primari, să reparăm decizii ale instanțelor, să anchetăm investiții publice, să lămurim suspiciuni de malpraxis în medicină, să demascăm concursuri aranjate, să elucidăm crime. E copleșitor, pentru că mulți dintre oamenii care ne scriu semnalează probleme reale. Și niciunul dintre ei nu are încredere că aceste probleme ar putea fi rezolvate de instituțiile statului.

O redacție nu poate înlocui instituțiile, dar poate pune presiune pe ele să-și facă treaba. Încercăm să acoperim cât mai multe subiecte, păstrând în același timp nivelul jurnalismului de calitate pe care l-am setat până acum. Lărgirea echipei și diversificarea conținutului pe care îl producem reprezintă marile priorități. Însă, în punctul în care ne aflăm, cea mai dificilă parte este aceea de a găsi jurnaliști dornici să se alăture proiectului Recorder și să-și asume presiunea și standardele impuse de redacția noastră. Din păcate, în ultimii zece ani n-au existat multe redacții în care s-a practicat jurnalismul de investigație, iar acest lucru a redus numărul reporterilor care s-au specializat pe această nișă.

523.506

de abonați pe
canalul YouTube

552.000

Followers
pe Facebook

126.000

Followers
pe Instagram

107.000

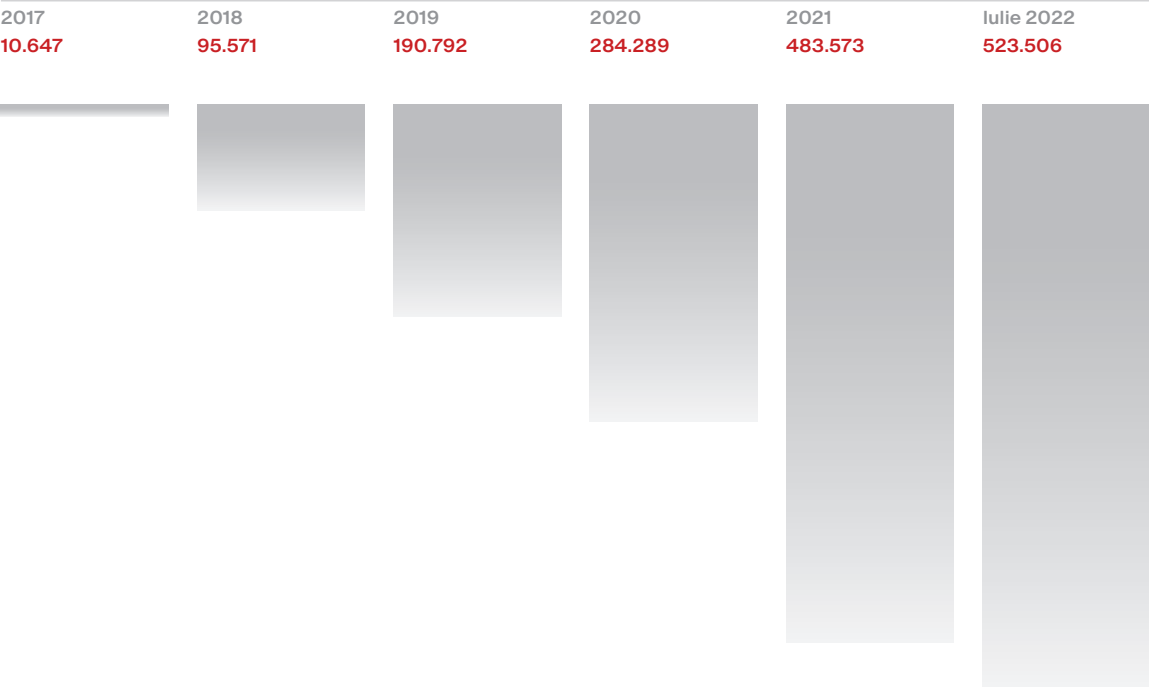
Followers pe TikTok

32.000

de abonați pe
canalul Youtube
„On the Recorder”,
asociat podcastului
cu același nume

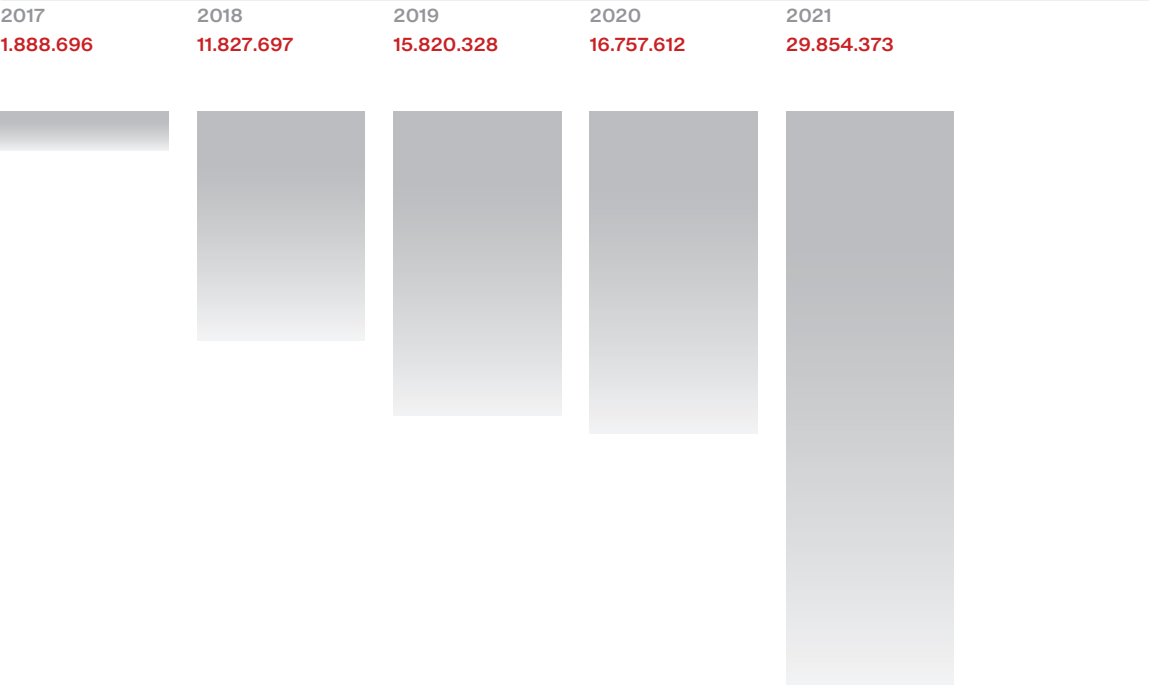
Youtube Recorder

Abonați



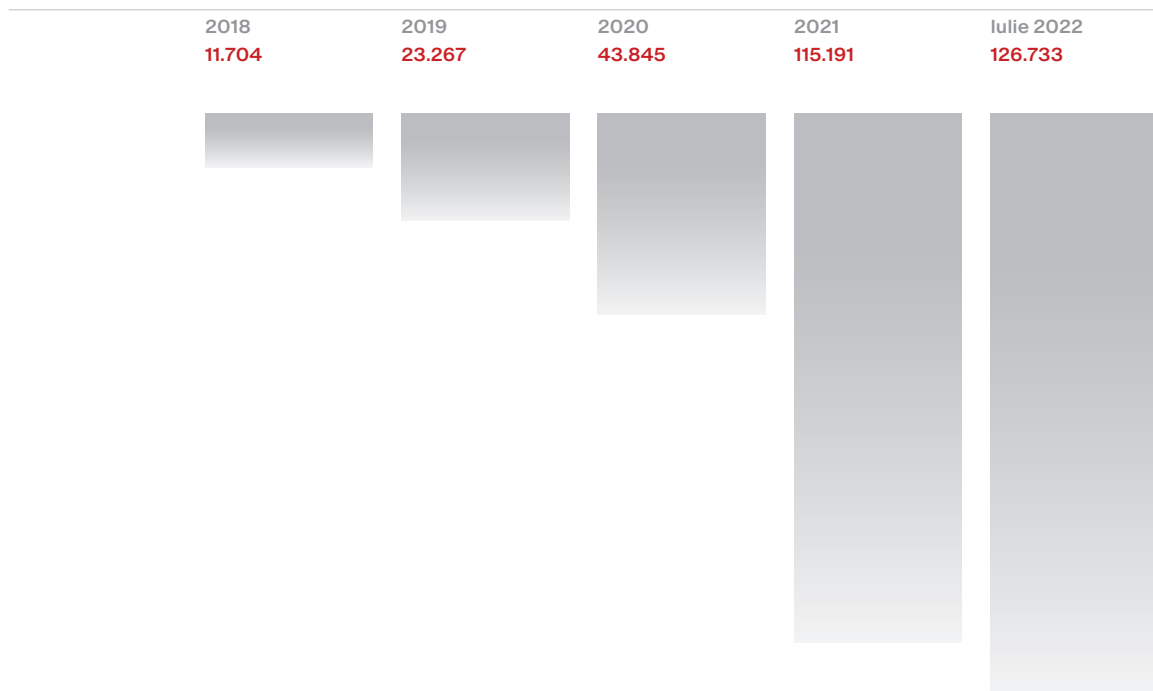
Youtube Recorder

Audiență anuală



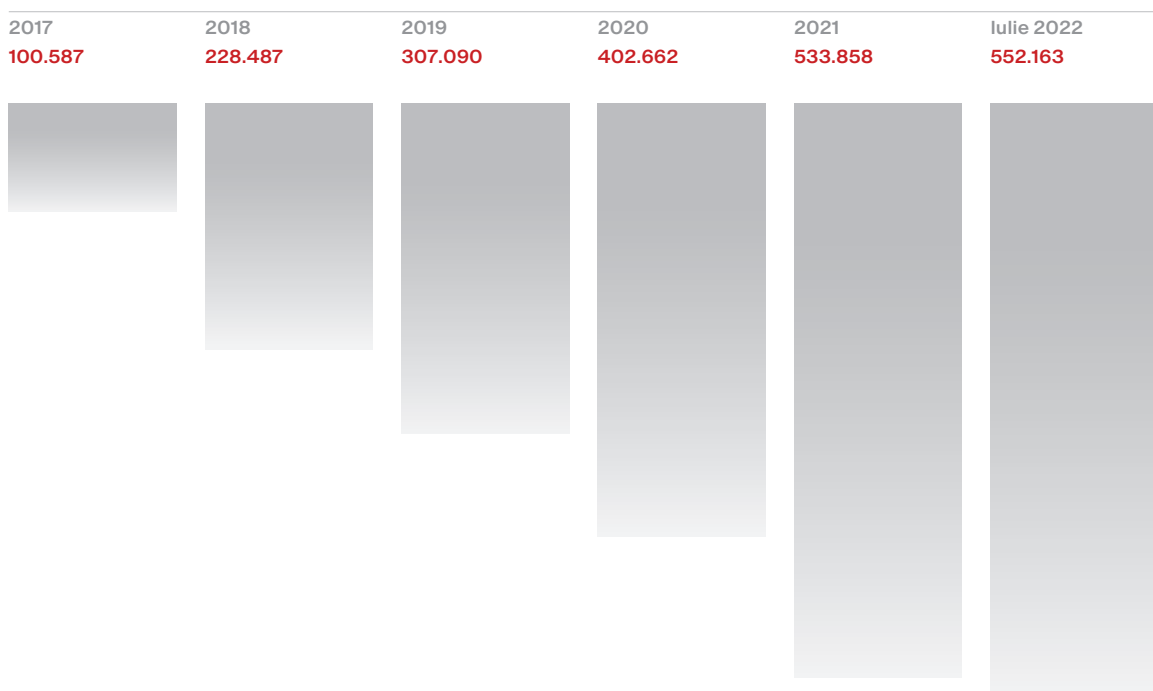
Instagram Recorder

Followers



Facebook Recorder

Followers



Cel mai vizionat material video pe Youtube — 8 milioane de vizualizări, documentarul „30 de ani de democrație”

- [Link](#)

18 materiale video au depășit, pe parcursul acestor 5 ani, un milion de vizualizări pe Youtube

Prima producție jurnalistică din România care a ajuns lider în Youtube Trending, video-documentarul de investigație “Clanul Marelui Alb”:

- [Link](#)

Reach Facebook în 2021 (conturi)	10.509.143
----------------------------------	------------

Reach Instagram în 2021 (conturi)	1.079.497
-----------------------------------	-----------

Share-uri Youtube în 2021	802.528
---------------------------	---------

Suma totală a interacțiunilor pe Facebook în 2021	1.033.486
---	-----------

Suștinătorii Recorder

Nevoia de transparență și întrebările cu substrat pe care le primim deseori — „cine vă plătește vouă salariile?” — ne obligă să-i prezentăm și sub forma unor statistici. Însă adevărul e că donatorii Recorder n-au fost niciodată niște simple numere pe care le inventariem în rapoarte. Au fost, de fapt, o comunitate a cărei susținere am simțit-o în cele mai variate și mai emoționante forme.

Unii au venit peste noi în redacție, să ne aducă prăjituri, să ne doneze echipamente electronice sau obiecte de mobilier pentru amenajarea redacției. Alții ne-au învățat să folosim platforme noi, care ne-au adus mai mulți donatori, și să îmbunătățim modul de colectare a formularelor 230, care ne-au mărit veniturile.

Unii au refuzat să ne ia bani pentru cazări, închirieri de mașini și alte servicii, doar pentru că vedeau numele Recorder în datele de facturare. „Rupeți-le fâșu!”, spuneau. „Suntem cu voi!”. Alții au organizat evenimente publice în care au strâns fonduri pentru noi, fizic sau în online. De exemplu, cei de la Creative Monkeyz au făcut, pe 1 decembrie 2021, un stream de susținere pe Twitch și au strâns 18.500 de euro pentru Recorder.

O doamnă s-a înscris pe grupul de Facebook creat pentru donatorii Recorder și la întrebarea „Prin ce metodă ați donat?” a răspuns simplu: „card pensie”

Un domn ne-a făcut două donații de 500 de lei la un interval de câteva secunde și i-am scris să-l avertizăm că, cel mai probabil, a dublat tranzacția din greșeală. „Da, așa e”, ne-a răspuns. Apoi a continuat cu mesajul de mai jos:



Așa că mai jos nu sunt doar niște statistici. E povestea unei comunități care ne-a oferit încredere și speranță.

Susținătorii Recorder

Aproape	28.000	de donatori persoane fizice (donații singulare sau recurente), de la lansarea din iulie 2017 și până în prezent, pe toate platformele: Paypal, Braintree, Patreon, Youtube, Cont Direct, Benevity, diferite pitch-uri.
	5.550	de donatori recurenți (lunar) activi, în prezent, pe toate variantele posibile pe site-ul Recorder.ro.
Peste	12.000	de donatori persoane fizice prin Formularul 230, de redirectionare a 3,5% din impozitul pe venit.

Donatii formulara 230

persoane fizice 3,5% (prin redirectionarea impozitului pe venit), trimise la redacție (și ridicate de noi în sistemul online ANAF)

Notă	2019	2020	2021	Iulie 2022
Creșterea numărului de formulare de la donatori persoane fizice a survenit și datorită noii facilități digitale introdusă de ANAF în anul 2020.	138	247	1.747	9.868

Vă mulțumim tuturor și vă asigurăm că
încrederea și susținerea voastră reprezintă
cel mai important capital al acestui proiect.

recorder.ro

reac
reac